



Tekst & Beeld Greet Schuit-Hamming

Het dubbele  
perspectief van

# ENRIQUE COLLAR

Ongeveer tien jaar geleden kwamen we in aanraking met het werk van Enrique Collar (Paraguay 1964). We vonden hem een interessante nieuwkomer in de Nederlandse kunstwereld. Sindsdien volgen we zijn artistieke ontwikkeling. Het leek alsof zijn schilderijen zich onttrokken aan de toon van de tijd. Een mooi voorbeeld is het kinderportret 'Milagro', dat in 2006 in de National Portrait Gallery in Londen werd tentoongesteld: een zeer groot en ontroerend portret van zijn eerste kind.





### Verfhuid

Het *en face* en in *close up* weergegeven babyportret blinkt uit in aansprekende expressie. De technische bekwaamheid van het minutieus opbrengen van verschillende olieverflagen resulteert in een gladde, porseleinachtige verfhuid. Je kunt niet zien dat er penselen zijn gebruikt. In eerste instantie lijkt het op afstand een foto, maar je voelt dat dat niet zo is en beseft vervolgens dat het een interpretatie van een schilder moet zijn. Waar hem dat precies in zit is moeilijk te omschrijven.

### Mensen

Enrique Collar heeft een grote voorliefde voor zeventiende-eeuwse Nederlandse schilders als Rembrandt en Vermeer, hij bestudeerde

speciaal de lichtwerking in hun schilderijen. Tegen deze achtergrond van een kunsthistorische traditie ontwikkelde hij een eigen stijl. Ook zijn persoonlijke leven en zijn culturele achtergrond werden steeds meer bepalend voor zijn werk. Als filmregisseur maakt Collar speelfilms over de Paraguayaanse cultuur, waarin zijn betrokkenheid bij sociaal-maatschappelijke thema's naar voren komt. De magische, spirituele cultuur van zijn geboorteland inspireert hem zeer. Het levert hem naar eigen zeggen een dubbel perspectief en een verscherpte blik op. Als fotograaf maakt hij eveneens series en portretten van jong en oud. Zijn gehele oeuvre is terug te voeren op hetzelfde hoofdthema: mensen, bij wie het verstrijken van de tijd zichtbaar wordt.

**Revanche, 2015, olieverf op doek, 70 x 105 cm**





**Silence, 2011, olieverf  
op doek, 120 x 80 cm**

### **Opgroeïende dochters**

De twee kinderen van Collar zijn sinds jaren een leidraad voor zijn schilderijen. Ze inspireren hem schilderkunstig als muzen en zijn een telkens terugkerend motief. Een sterkere band tussen kunstenaar en model bestaat er wellicht ook niet. Op originele wijze schildert hij zijn opgroeiende dochters als pasgeborene of als spelend kind. Daarbij gaat het hem niet direct om de gelijkenis, maar om een artistieke en oorspronkelijke benadering en om de stoffelijke uitdrukking.

Dit alles aangestuurd door het gevoel en weergegeven met een bescheiden palet. Aanvankelijk concentreerde hij zich op het wezenlijke: het gelaat. De ruimteaanduiding was summier en ondergeschikt, maar dit aspect veranderde hij rigoureus in 2015. In 'Primavera' is een nachtelijke stadstuin te zien met een bloeiende magnolia en kinderen in hun slaappak. Opvallend is de hond, die zo uit het schilderij lijkt weg te springen en dynamiek aan het rationeel gecomponeerde schilderij verschafft.

### **Roodkapje**

In recente werken schildert Collar voor het eerst een boslandschap, waarin hij de kijker meevoert naar een fascinerende lichtplek. In het met grote precisie geschilderde 'Revanche' staan twee meisjes in 'schijnwerperlicht' omringd door groen. Je blik wordt togetrokken naar de plek waar de actie is, wat een gevoel van suspense oplevert. Zowel 'Primavera' als 'Revanche' appelleren aan zijn eerdere werken met jonge mensen en zijn dochters als onderwerp. Toch is er iets drastisch veranderd. De ruimtelijkheid is mee gaan doen, in de vorm van een bos of een keur aan groen blad als achtergrond. Collar geeft met dit bospodium de beschouwer direct toegang tot een sprookjesachtige verbeelding. 'Revanche' is daarnaast ook verbonden met de actualiteit: het bericht van de komst van de wolf naar Nederland. Collar zag een verband met het sprookje van Roodkapje en plaatste het tafereel in het Rotterdamse Kralingse bos, waar zijn dochters taekwondo beoefenen. Roodkapje is geen bang meisje en zoekt dapper, weerbaar en zelfbewust haar weg in de donkere wereld.

### **Interactie**

Deze 'girlpower' doet het accent van Collars werk verschuiven naar een meer psychologi-





**Primavera, 2015,  
olieverf op doek,  
150 x 100 cm**

sche benadering waarin weer verhaald mag worden. In vergelijking met zijn eerdere werken is er nu sprake van een setting en interactie. Vorm en schaal zijn sterk veranderd. De gezichtjes van de vitale jonge dames zijn kleiner geschilderd dan ooit. Deze nieuwe aanpak verpast. Collar blijft putten uit de bron van zijn aandacht voor zijn dochters, maar negeert de werkelijkheid: door een magische sfeer te creëren onttrekt hij ze aan de realiteit van alledag. Zijn beeldtaal lijkt gelijk op te gaan met de ontwikkeling van zijn dochters, die groeien, veranderen en meer persoonlijkheid krijgen. Het zorgt ervoor dat de kunst van Collar zich steeds opnieuw blijft vernieuwen.

*Het werk van Enrique Collar wordt in Nederland vertegenwoordigd door Collectie Harms Rolde en in Paraguay door Hepner Galeria de Arte.*

[www.collarenrique.com](http://www.collarenrique.com)

**Enrique Collar in zijn atelier in Rotterdam, waar hij sinds 2003 woont en werkt.**

